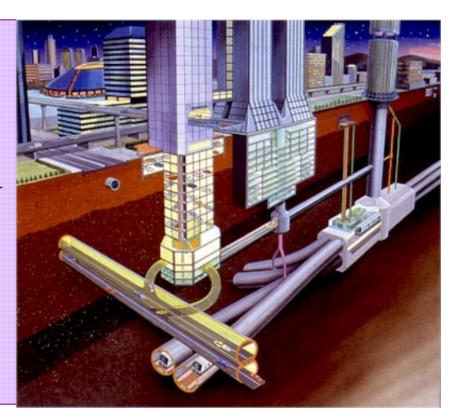
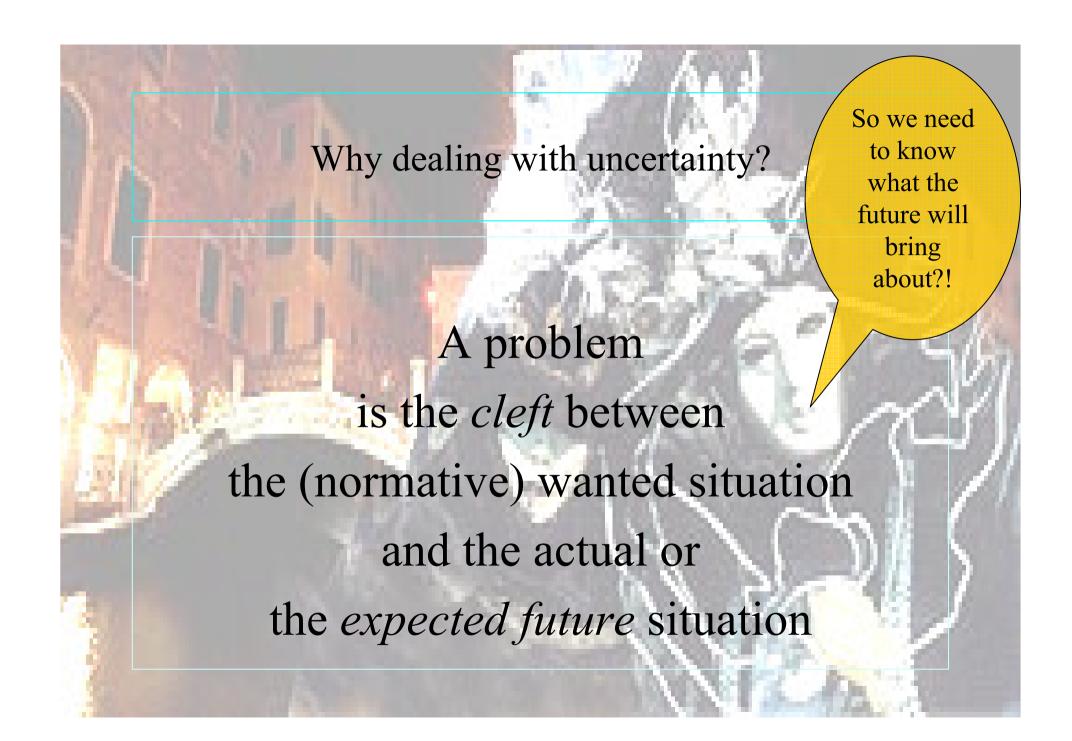
EPA 1121

coping with uncertainty – exploring the future?

- Exploring the future
- Forecasting
- Scenarios shapes and sizes
- Systematic design

Tomorrow everything can be different!

We tend to think that tomorrow will be the same as today, but a little bit better?!

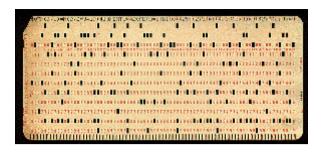

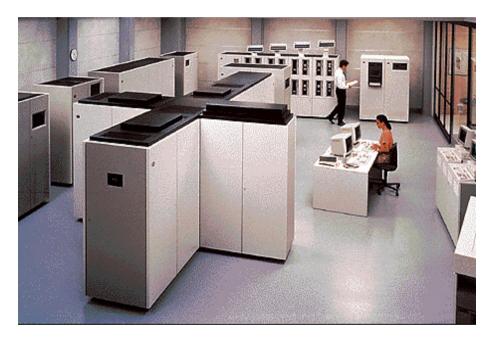
Source: Stanford University Libraries & Academic Information Resources

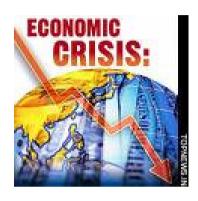

Sources of uncertainty

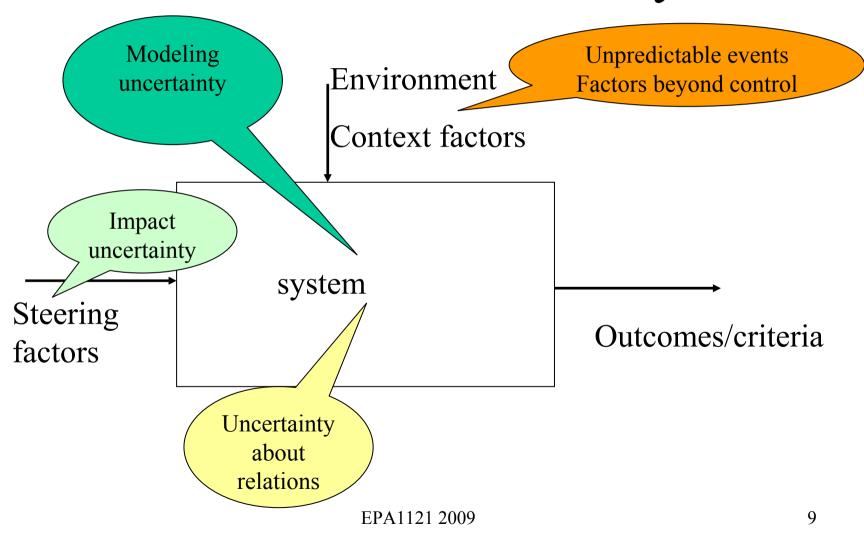
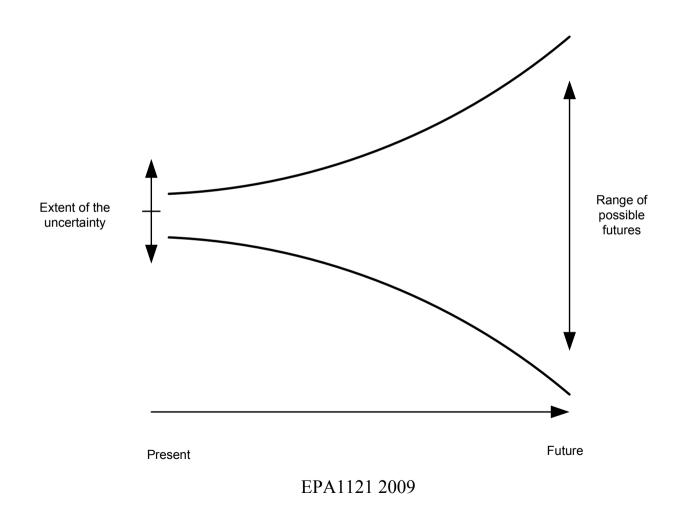

Figure 5–1: The Uncertainty Trumpet, after Rosenhead (1989)

10

Som e Main Methods for Forecasting and Assessment (AP)

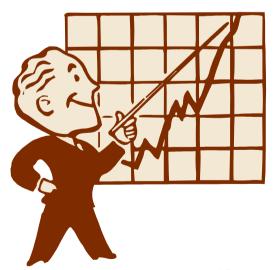
- ◆ Trend Analysis
- ♦ Expert0 pin ion
- Scenarios

FORECASTING

- Pre-supposes continuity developments in the past will continue in the future
- quantitatively
  - regression analysis
  - trend extrapolation
  - trend impact assessment
  - analogy

CHLORINE PRODUCTION

trendanalysis

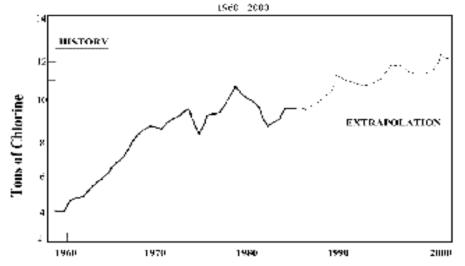
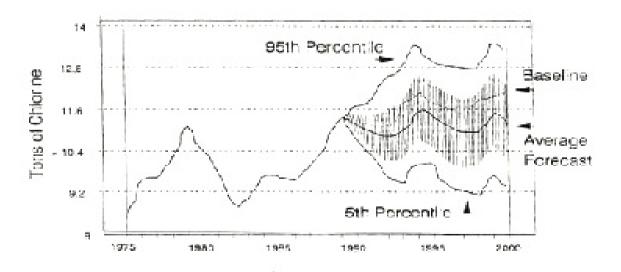

Fig. 2 Chlorine Production

CHLORINE PRODUCTION HISTORY AND THE FORECAST

trend-impact analysis

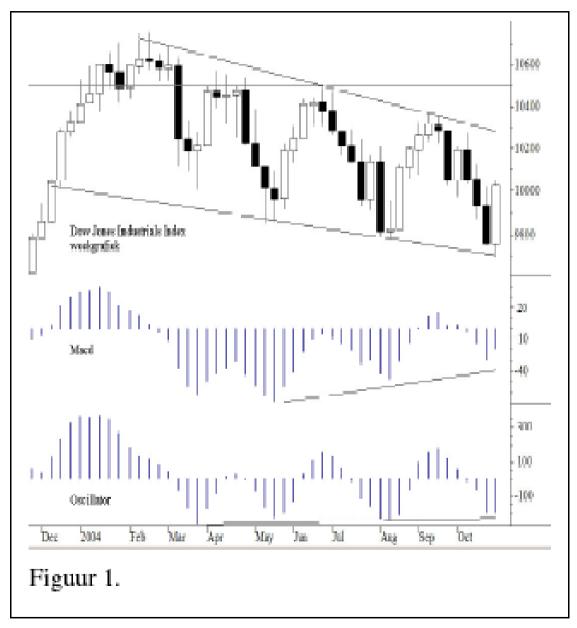

Trendextrapolation Example: Technical Analysis

Dow Jones Industrials Index (DJIA) on week basis

"The declinaning channel is a pattern of declining summits and declining bottoms, which is a clear indication of the negative phase in which we are now. The DJIA has arrived at the bottom of the channel and then the way to the top of the channel has been entered. At about 10.375 the DJIA can leave the channel and after that it should break the 10.500 to establish a real outbreak of the channel. If this happens the expectation on middle long term are positive"

(bron: de technische belegger, nov'04)

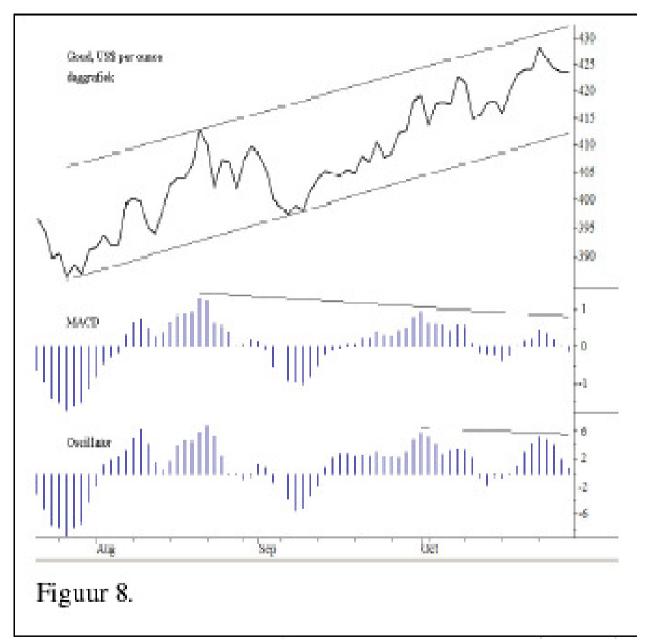
Trendextrapolatie Example: Technical Analysis

THE GOLD

The price of gold is at the upper side of the inclining trend channel, but it seems that it lost all its force...
At the current position of gold there is a double resistance And already we can speak of a declining **Moman**, which on top of that is diverging strongly (negative).

The price of gold seems to be at the point of decline. After all we have seen before this will not come as a surprise to you as declining gold prices coincide with a positive trading floor.

(after: de technische belegger, nov'04)

But trusting trends is dangerous

Price FORTIS (5 year)

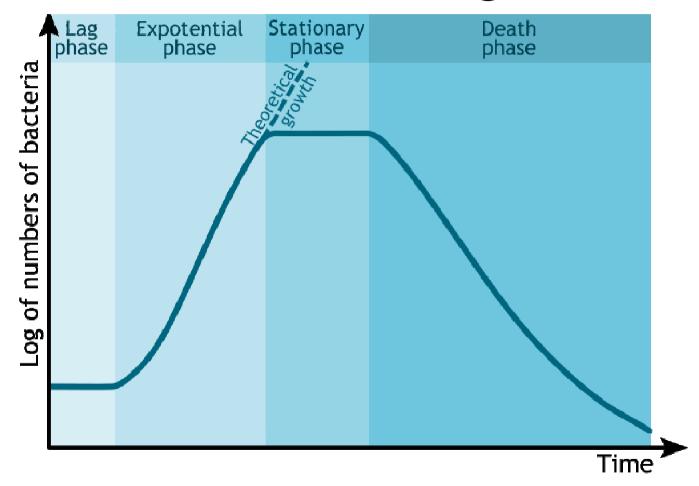
Source: Postbank Beleggen 11.11.08

Growth Curves and Analogies

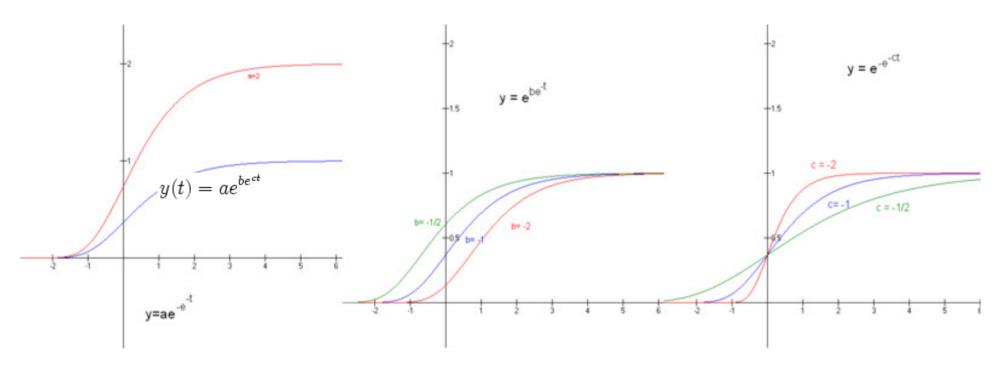
Louis Pasteur:

EPA1121 2009

17

Gompertz curve

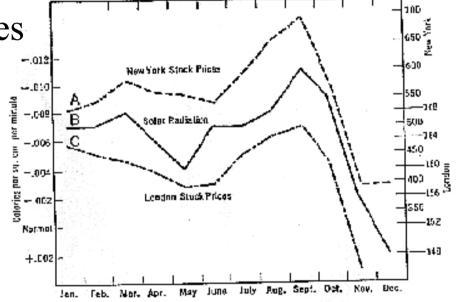
A **Gompertz curve**, named after <u>Benjamin Gompertz</u>, is a type of <u>mathematical model</u> for a <u>time series</u>, where growth is slowest at the start and end of a time period, where

- *a* is the upper asymptote
- •c is the growth rate
- •b, c are negative numbers
- e is the base of the natural logarithm (e = 2.71828...)

Analogy - a powerful but dangerous tool

Structure behind changes

- historical analogy
- growth-analogy
  - S- curve
  - biology / ecology

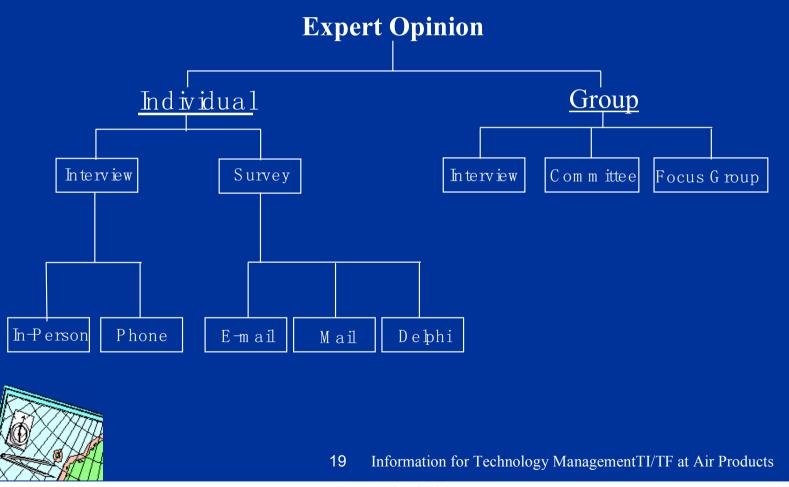

SOLAR RADIATION AND STOCK PRICES

A. New York stock prices (Barron's average). B. Solar Radiation, inverted, and C. London stock prices, all by months, 1989 (after Garcia-Mata and

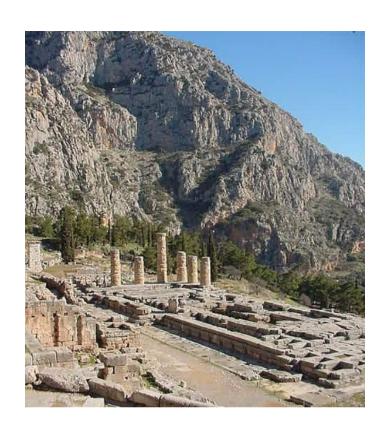
danger! induction and non-sense

Expert Opinion (AP)

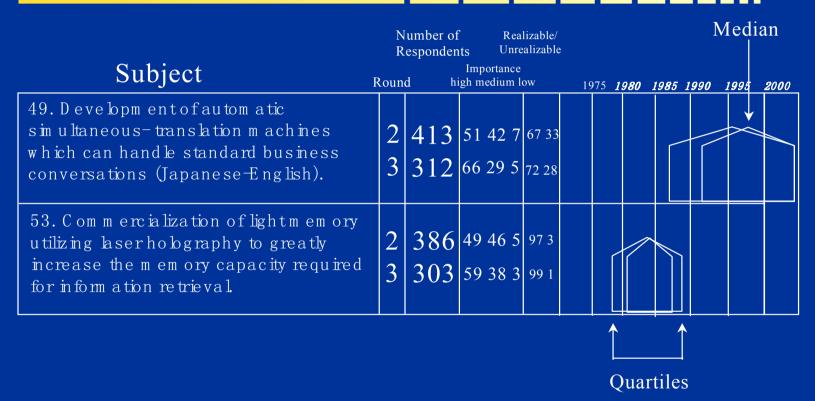

Delphi

- 1. Define topic and questions
- 2. Select experts
- 3. First round of questions
- 4. Answers of experts
- 5. Analysis and summary
- 6. Second round (summary + questions)
- 7. Answers
- 8. Analysis and aggregation
- 9. Third round....

Japanese Delphi (AP)

Information for Technology ManagementTI/TF at Air Products

20

Scenarios - possible futures - history

- 50's: Herman Kahn (RAND) Cold War-worst case' scenarios
- 70's: Report to the Club of Rome, SHELL-scenarios
- 80's: National Discussion on Energy Policy (NL)
- 80/90's: Town and Country Planning
- 90's: Mont Fleur (S.A.), Schiphol (RAND) Central Planning Bureau

The Mont Fleur Scenarios What will South Africa be like in the year 2002?

February 1990 (Mandela, ANC, PAC, SACP legalized) till April 1994 (elections)

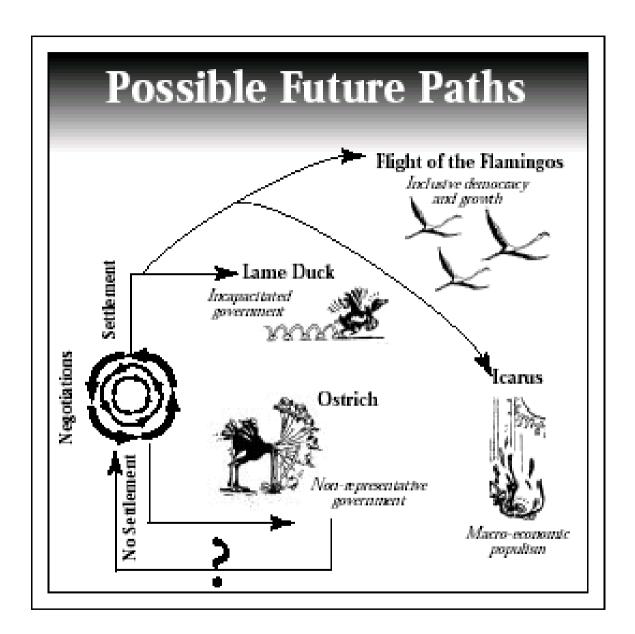
200

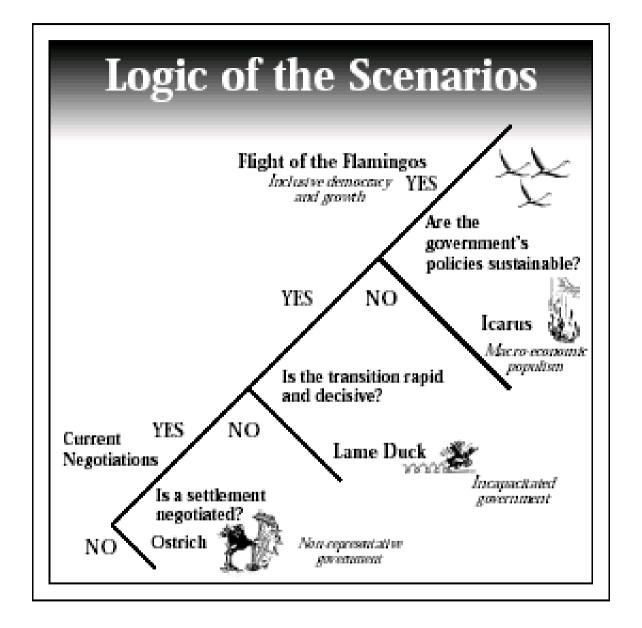
or S'LAPRENO

Mont Fleur Scenarios South Africa

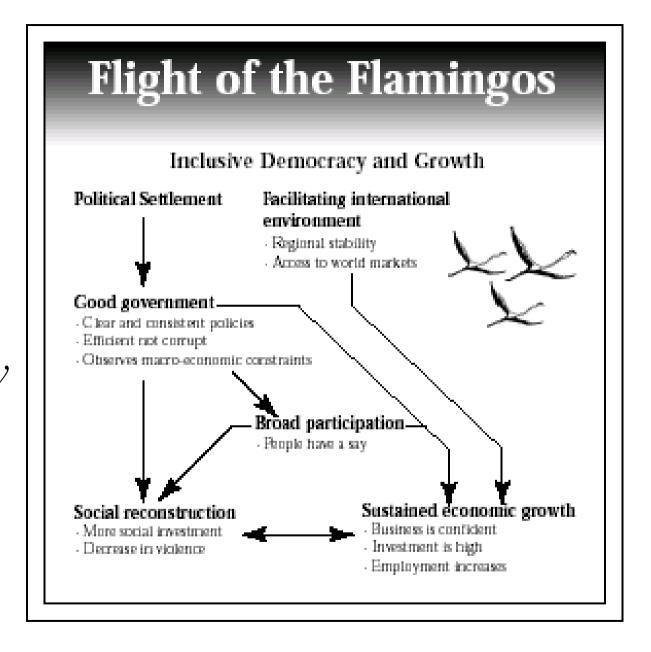
- *Ostrich*, in which a negotiated settlement to the crisis in South Africa is not achieved, and the country's government continues to be non-representative
- Lame Duck, in which a settlement is achieved but the transition to a new dispensation is slow and indecisive
- *Icarus*, in which transition is rapid but the new government unwisely pursues unsustainable, populist economic policies
- Flight of the Flamingos, in which the government's policies are sustainable and the country takes a path of inclusive growth and democracy

http://www.arlingtonin stitute.org/future/Mont _Fleur.pdf

This is the scenario of inclusive democracy and growth. Flamingos characteristically take off slowly, fly high, and fly together.

Scenarios - distinctive features

- hypothetical configurations of events
- plausible and possible not probable!
- Developments/events in various fields are connected and related
- a credible scenario is internally consistent.

EPA

Categories of scenarios (1)

POLICY SCENARIOS

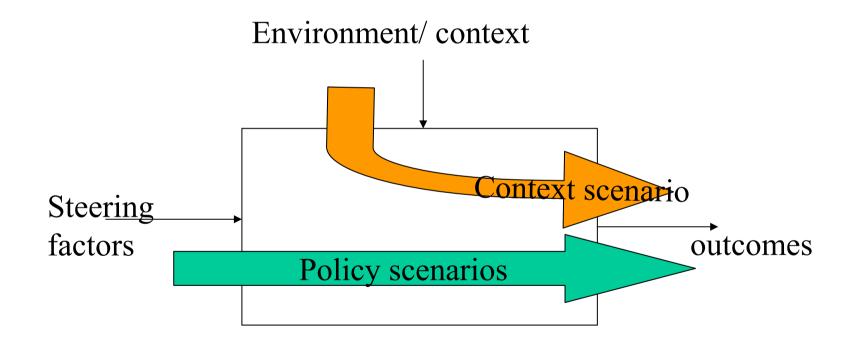
- Focus on policy field
- normative
- (un-)desired future
- action oriented

- always zero scenario
- often doom scenario

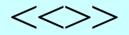
CONTEXT SCENARIOS

- Focus: context/environment
- methodical
- uncertain future
- robustness of policy options
- no probable scenario

Policy scenarios and context scenarios

Categories of scenarios (2)

PROJECTIVE / EXPLORATIVE

- continuation of developments
- continuity
- extrapolation of trends
- NL: CPB scenarios
- Climate change scenarios

PROSPECTIVE

- Normative design
- desired future
- Often back-casting
- policy design
- NL: VROM scenarios
- Sustainable futures

Scenario's

what for?

conditions for success

challenge social actors to think along and codesign images of the future to create social support for policy making

- Sufficient information
- integrity of commissioners and potential users
- actual participation
- shared responsibility
- problem area compliant/controllable

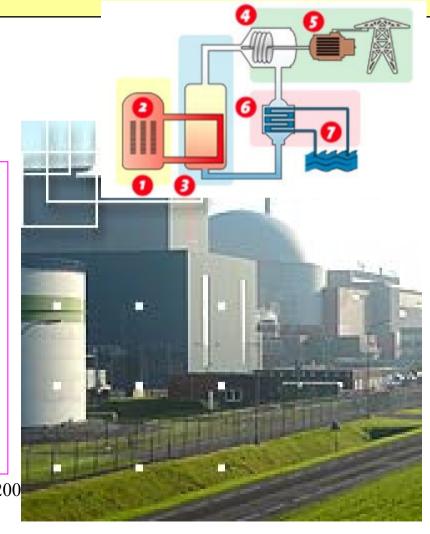
Social Discussion on Energy Policy (1982/83)

reason: intention to construct three nuclear power plants

So this is an example of policy scenarios!

Economic Affairs and Energy companies:

- unprecedented growth of energy consumption
- substitution of oil and gas
   by coal and nuclear energy

Social Discussion on Energy Policy (1982/83)

reason: intention to construct three nuclear power plants

EPA1121 2009

CE and environmental organisations:

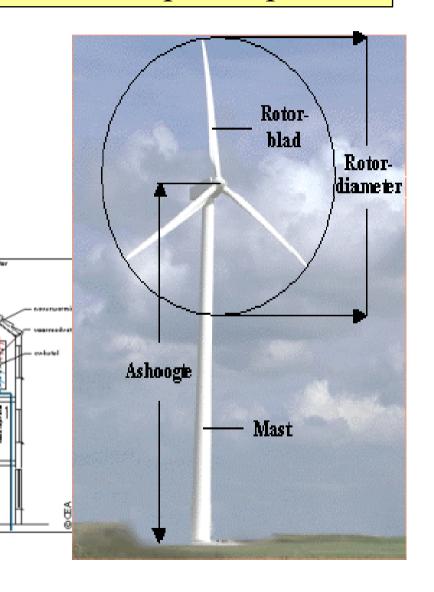
limited growth

fuel/energy savings

• renewables: sun, wind,

water, biogas, earth

• no nuclear needed

Dutch energy scenario's (1982/83) changes in Y2K (foreseen in 1980)

	EZ-scenario:	CE-scenario:
Income	• +5%	• +4%
fuel consumption	+15%	• -25%
electricity	• +30%	• +10%
•gas	• 0 MW	• 800 MW
•coal	• 4100 MW	• 0 MW
•nuclear energy	• 3000 MW	• 0 M
•wkk	• 4000 MW	• 6900 MW
Renewables	• 4%	• 8%
Investments	• 35 mrd	• 50 mrd
Unemployment	• 635.000	• 200.000

Dutch energy scenario's (1982/83) changes in Y2K (foreseen in 1980)

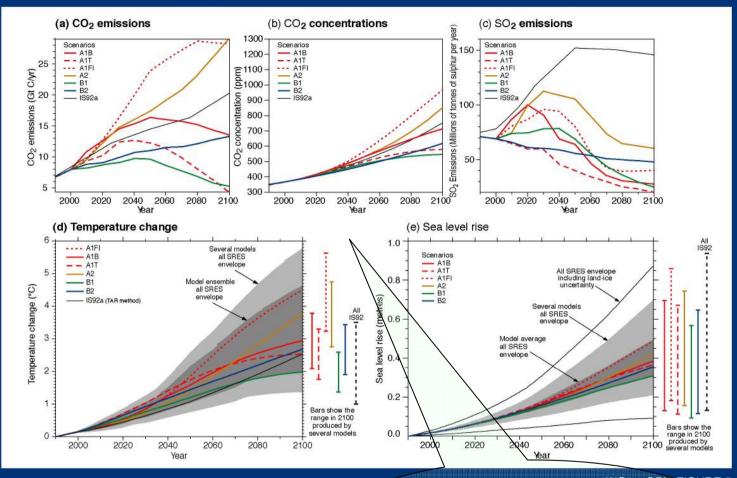
	EZ:	CE:	Actual 2000:
Income	• +5%	• +4%	•+ <i>40</i> %
fuel consumption	+15%	• -25%	•?
electricity	• +30%	• +10%	•+2%hhld
•Gas	• 0 MW	• 800 MW	• <i>3500</i>
•Coal	• 4100 MW	• 0 MW	•2500
nuclear energy	7 • 3000 MW	• 0 M	•600
•wkk	· 4000 MW	• 6900 MW	•5500 (⁹⁵)
	•		•1500 foreign
Renewables	• 4%	• 8%	•4%
Investments	• 35 mrd	• 50 mrd	•?
Unemployment	• 635.000	• 200.000	•300.000

So scenarios do not predict the future?

- INDEED!
- Some policy scenarios do try so, but...
- Context scenarios describe POSSIBLE futures
- It is all about awareness and preparedness

• So what about climate change scenarios? They do not predict the future?

The global climate of the 21st century

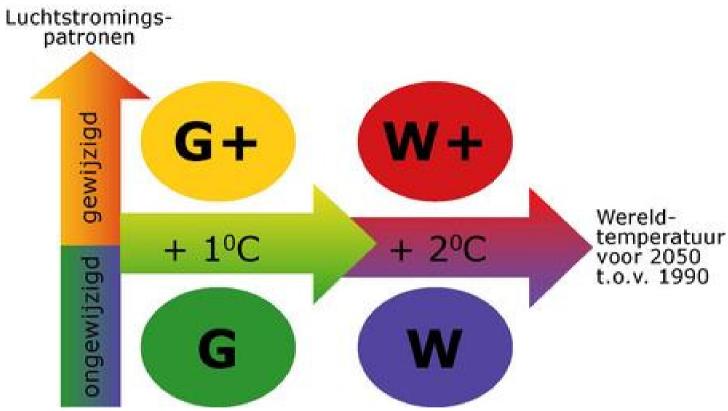
WG1 - SPM FIGURE 5

Mostly based on trendextrapolation and depth description and less described by the state of the

IPCC

KNMI climate change scenarios for N1 (2008)

Explanation

- **G** Temporate 1° C temperature rise on earth in 2050. No change in air patterns in Western Europe
- **G**+ Temporate +1° C temperature rise in 2050. Milder and wetter winters caused by western winds + dry and hot summers caused by eastern winds
- W Warm + 2° C temperature rise on Earth in 2050 + No change in air patterns in Western Europe
- W+ Warm +2° C temperature rise on Earth in 2050 + Milder and wetter winters caused by western winds + dry and hot summers caused by eastern winds

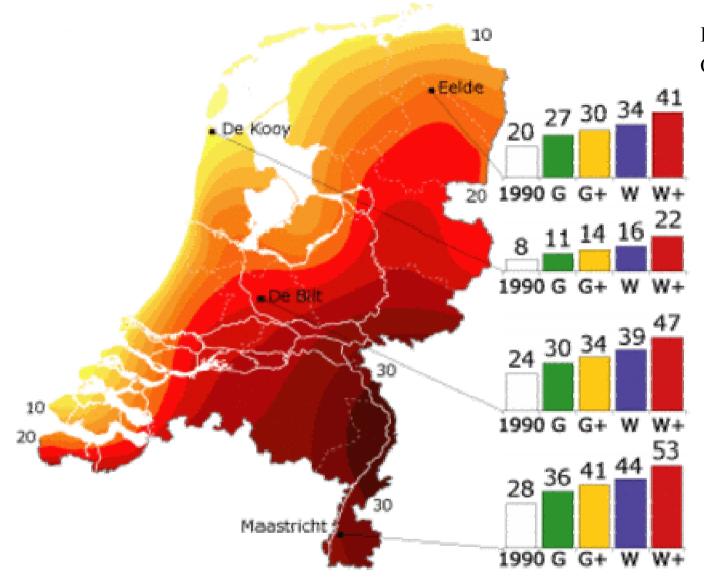

Fig.3

Observed mean
number of
summerdays (max
temp >= 25° C)
per year for 19712000, and for four
places in the
Netherlands the
climate scenarios
for 2050. The
differences
between these four
are caused by

differences in

current climate.

Questa scenario's V&W

RUIMTE

This is an example of 4 scenarios expressed in figures about landuse and location choice

	Grenzeloos Nederland	Waarde(n)vol Nederland	Nederland Vrijstaat	Nederland Polderland
Ruimtelijke locatie	Spreiding	Concentratie	Concentratie en spreiding	Spreiding en concentratie
Grondgebruik wonen	54%	42%	21%	33%
Grondgebruik werken	45%	33%	-2%	20%
Grondgebruik natuur	40%	20%	0%	10%
Grondgebruik landbouw	-20 % 1,6 miljoen ha	- 15 % 1,7 miljoen ha	- 10 % 1,8 miljoen ha	10 % 1,8 miljoen ha
Grondgebruik infrastructuur	20%	5%	5%	0%
Grondgebruik recreatie	40%	0%	10%	0%
Groei aantal woningen	38% woningen 8400 (*1000)	30% woningen 7900 (*1000)	15% woningen 7000 (*1000)	23% woningen 7500 (*1000)
Woonmilieu	Landelijk wonen/ Randmilieu	Steden: centrum milieuNieuwe suburbs: Randmilieu	Weinig nieuwbouw; centrum	Randmilieu/ Centrum-dorps
Locatie nieuwe bedrijfsterreinen	Langs corridors	In en aan de rand stedelijk gebied	Langs corridors / zeer weinig nieuwbouw	Langs corridors
Locatie nieuwe kantoren	Langs corridors	In een aan de rand stedelijk gebied	Langs corridors / zeer weinig nieuwbouw	In en aan de rand stedelijk gebied

deVolkskrant

Gepubliceerd | zaterdag 27 november 2004. Gewijzigd | zaterdag 27 november 02:33 uur.

'Everyone will be better off in 35 years'

From our reporter Sheila Sitalsing

This is an example of a scenario in the form of a story about how people think and behave in 2040

THE HAGUE - Rich, afloat with the globalization, but not social, or less rich, but social and sovereign: that is the choice that confronts the Netherlands in the next decennia. A liberalized Netherlands, international oriented and low social security will be considerably richer in 2040 than a Netherlands with good social security and limited transfer of sovereignty to Brussels or multilateral organisations.

Four viewpoints on the **Netherlands**

Production, employment and sectoral structure in four scenario's till 2040

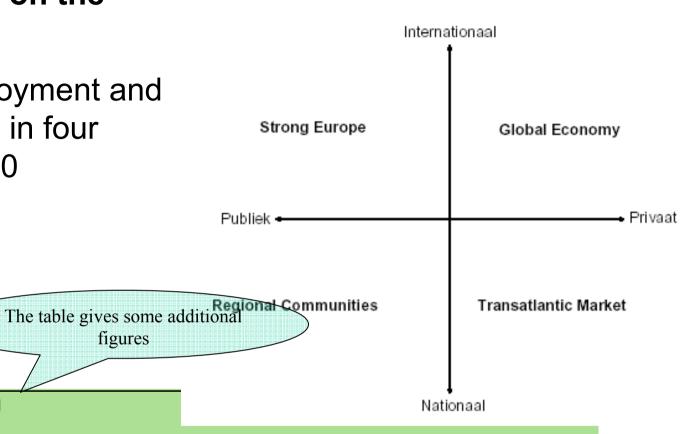
Free Huizinga en Bert Smid

Centraal Planbureau

2508 GM Den Haag

Van Stolkweg 14

Postbus 80510

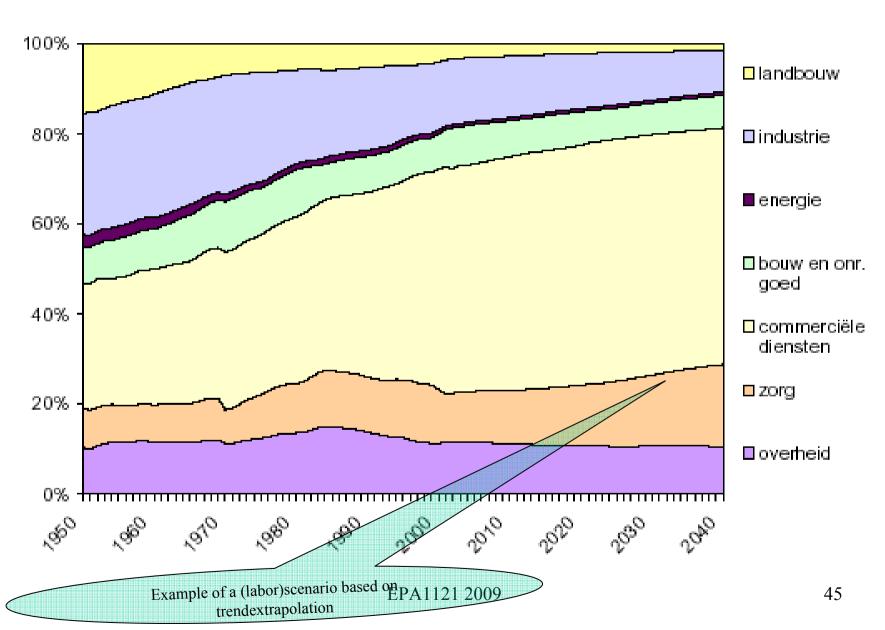
Sleutelonzekerheden en de vier scenario's

Tabel 1 Samenvattende tabel			Nationaal		
		Regional Communities	Strong Europe	Transatlantic Market	Global Economy
į	Groei van het BBP per hoofd	0,7	1,2	1,7	2,1
ı	Inkomensgelijkheid	+	0	-	-
ı	Grensoverschrijdend milieu	0	+	-	
	Soevereiniteit en identiteit	+	-	0	-

figures

Figuur 1

Figuur 2 Aandelen in de werkgelegenheid, Transatlantic Market

Scenarios in town and country planning

- Policy Scenarios
- Images, maps, zoning plans: live, work, recreation, nature, transport, etc.
- visualization, animation
- supportive models

Scenarios in town and country planning in the Netherlands

• Now follows a series of slides that all contain examples of land-use, transport and urbanization scenarios that use maps and images as a basis for conveying their message about the future

Nederland a mark betraich tot overlevingsruimse

Survival area

NEDERLAND ALS OVERLEVINGSRUIMTE

Scenario in he+kor+

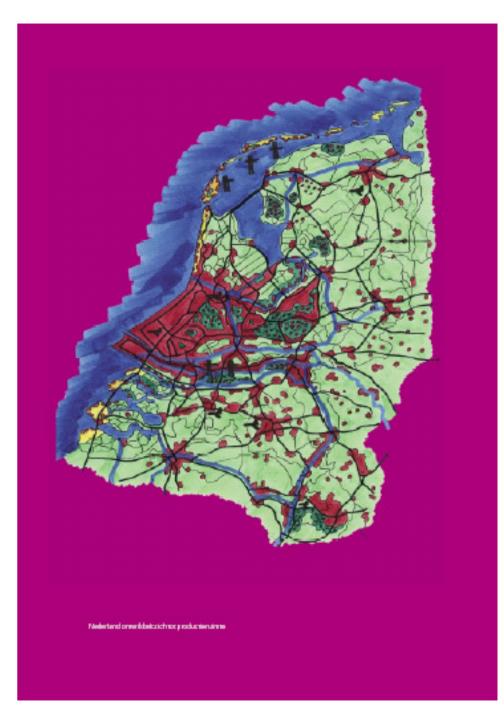
In hetscenario "Ne derlandals overlevingsruime" voeren stagnatie en conflict de boventoen. De e conomie wordt gekenmerkt doore en gebiek aan ondermemersanen concurs nele, de geveetigde belangengroepen gaanelle verandering tegenen er breken neuwelijks technologische innovaties door. Het poldermodel ontvardt in en gebrekkige politieke bestuit vorming en de overhelden keren zich senk nearbinnen. De toenemende maatschappelijke tegenstellingen komen regelmatig tot ubbarteing in hoogoplopende conflicten. De bevolkingsgroeil dealten uiteindelijk tree dizelfskrimp op. De kwaliteit van de leefomgeving krijgt seeds minder aandacht.

Dipordater weinig internationale samenwerking open ede seagraren de gransoverschrijdende sedelijke newerken en transportnetwerken. Vinoral de Europese regio's beconcurreren elikzar, ner als de Europese mainpores. De Rosser-damse haven en Schip hol vertiezen. emein. De Deltametropool, BrabantStaden Arnhem-Nümegen onewikkelen zich maar gada a kalli kete nationala seda li ika natwarkan. Ma ar in hat algama an is da varsta daliking bescheiden. Herexera ruimeebestagvoor woren enwerken bilift dan ook beperkt. Weltteedter seeds meer spreiding op. De seedenvervullen hun functios als zakolitiko o niculturale contra minderstank. Er ne adentimalijke se gragatie op, was sor ut-drukking koms in greed son bow aaker bauren. De sadsranden verrommeten in

Steerbeelden

Bron: Ruimtelijk Planbureau (2002) Scene

NEDERLAND ALS PRODUCTIERUIMTE

Production area

Scenario in he+kor+

Herscanario "Nederland als productionulme" wordt gekanmerkt door dynamiek, welvaart en een mondiale oriënsate. De economische groei is hoogen de krints en innovatie-economie berekt door. De opeervolgende witho-ronde niel dentere entserke concumente tussende handelsblokkenen verlagere tartefmuren. De eubteidszich serk uiten concentraertzich op economische en financiële integrate. Het rijksbaleid seat in het eken van economische groei entschnologische innovatie. Erworden karndeparte menten gevormden deze ontwiktelen en entwerkorganisaties die in seat-zijn om efficiëne baleid er voeren. De maatschappij krijgt het karake rvan een newerkorganisaties die in seat-zijn om

serkindividualiseers. Naasteen groeg groep "have" ontstaat er ook een aandenlijke groep "have -not"s", watsociale spanningen oproeps. Door de hoge immigratie van arbeidskrachen neeme de bevorkingsomseng serkece. De kwaltest van de leefomgeving komt onder groep drukte staan.

Door de hogee conomische groeien de internationale oriënsale van overheden en bedrijven nemen de grensoverschrijden de sedelijke newerken een hogevlacht. Hetselfde geldt voor de grensoverschrijdende enteransnationale communicatie - en transportnetwerken. De Rotterdamse havenen in Schiphol were niten mendiale concurre nelepositie ee versearken. Zeste nitwen en Villegveld Eindhove nigroeien

Steerbeel den

Nederland als productionaires 42 - 43

NEDERLAND ALS BELEVING SEUIMTE

Adventure area

Scenario in he+kor+

Hersoenario "Ne deriand als bele vings ruimes" seas in her seken van duursame on wikkeling. De economische groei is gemeet door. De eu breidstich geleidelijk eit. Op economisch, sociaale nimitieuge bied ereedrer een sear ke invegraele op. Her rijkebeleid richt zich vooral op het uit voeren van her eu-beleid en op het seilen van kadersen het onderseaunen van het eigtorale beleid. Er kome een Minisearie voor Omgevingsbeleid. De individualisering in de samenie ving krijg, een kwalkesief korakear; postmaertalistische waarden worden dominant. Omdat de inkome reverschillen afnamen en de tolerante ee genover andere culturen toeneem, tie den er geen groee

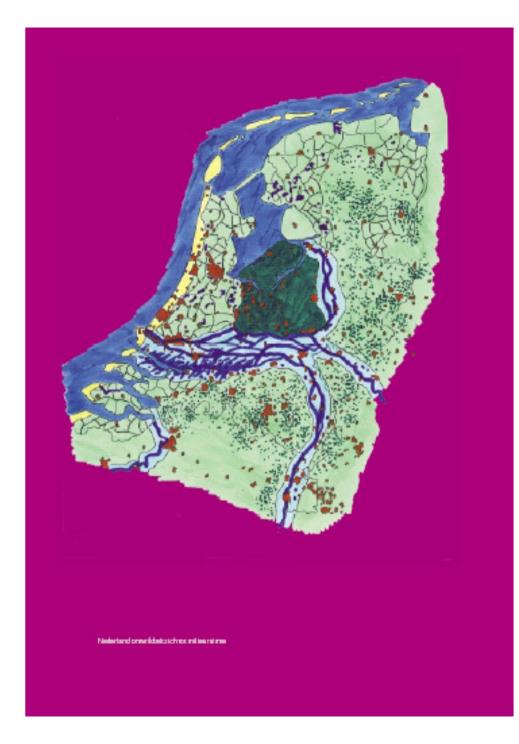
conflice nop. De bevolkingsomvang groeitgeskaag, voorsi door de immigratie van arbeidskrachten. Hoewei er maer aandacht komt voor de leefongeving, neemt de milieudruk toe als gevolg van de e conomische groeit. De klimaatverandering wordt niet gekeerd.

Dipordatove rheidenen bedrijven invernætoraal georiëne erdizijn, floreten de grensoverschrijdende se delijke retwerken, net als de transport- en communicatiene werken. Er wordt ve eigelinve seerd in hoogwaardig collects if vervoer. De Roeserdamse haven en Schiphol hand haven han mondiale concurrentiepositieen alle nætoraale sedelijke netwerken komentoe bloei. Er tee die en verve gaande verse delijking op, die een groot bestag doet op de ruimee. Wei

Silverbeel derr

Nederland als belowing assimate 6a - 6g

NEDERLAND ALS MILIEURUIMTE

Environment area

Scenario in he+kore

In hersonario "Ne derland als milieurulmes" words na een aansal rampe ndui delijk deshee noodsakelijk is om over se gaan naar een "veranswoordelijke economie". Milieu en samen leving seelen grensen aande groei. Doorde er veel words gel rue seerd in schone en veilige technologie, alen sommige energie. Intensieve bedrijven alchgenoods aaks te versekken. De subteids alchbeperks uit, maar integreers seerk. Insoen maaks de suplaatsvoor de Verenigde Staanvan Europa. De aanpakvan milieuen veiligheidverge een seerk aamenkken ing tessen alle be seuursniveausen een hertjking van taken en bevoegdhe den. Bovendien words het mondale niveau versenkt mat een World Environdale niveau versenkt mat een World Environdale niveau versenkt mat een World Environ-

ma re Organisation. Door de grote inspanningen die overhalden, maar ook bedrijven en maasschappelijke organisaties leveren, neeme de mitteudruk af. In de samenie ving maakt de individualisering plaassvoor nie uwe vorma niv an gemeenschap. Omdas de inkomensverschillen serk afra menen de tolerantie toeranemt, tie den er nauwelijks sonflicsen op. De bevolkingsomvang groei tweinig, maar de vergrijsing neems serktoo.

Da baschai dana conomischa groat brange mae zich mala dae da institutionale sedelijke netwar ken niet erg van de grond komein. Gransoverschrijden de samenwerking komein hae teken van de "verant-vloordelijke economis" te saan. Hetzelfde geldt voor de eransport- en

Steerbeelder,

Node rland a lt mi les ra ime 84 - 85

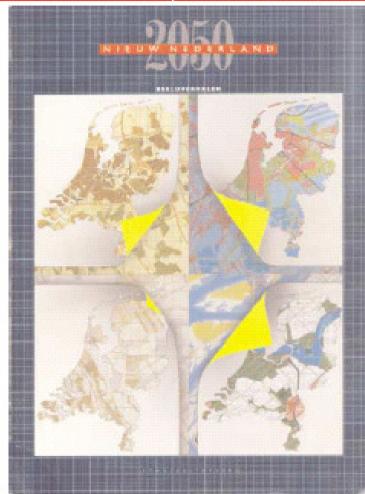
Nieuw Nederland New Netherlands

a number of scenariosfor (western part of -)The Netherlands:

Source:

http://www.onearchitect ure.nl/pdf/delta/dmpdeel 3.pdf

1987: STICHTING NNAO, NIEUW NEDERLAND 2050.

Dit book heeft ruimtelijke ontwerpen gebundeld die tussen 1985 en 1987 in opdracht van de stichting Nederland Nu Als Ortwerp zijn vervaanligd voor Nederland in het jaar 2050.

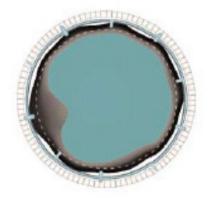
Deertoe zijn in drie fasen aan een aantal ontwerpteams opdrachten verstrei Elk ontwerp dat gemeekt werd, peste binnen een van de vier ruimtelijke toekomstscenarie's:

1999: ROND E RANDSTAD, TRANSRAPID.

Amsterdan Don Hoos Utrecht Ratterdam

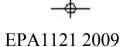
Het Consortium Transrapid, bestaand uit Siemens NV, de ABN-Amro, Ballast Nadam en de HBG, pleit voor een Rondje Randstad' tussen de vier grote steden per magneetzweefbaan, eventueel uit te breiden met onder meer de Zuiderzeelijn. Het loge geeft blijk van de middelpuntvliedende krachten van de Deltametropool.

1999: ONE ARCHITECTURE; Magneetmetro

Het 'Rondje Randstad' van het Consortium Transpapid wordt, door de hoge snelheid, de gunstige acceleratie en -deceleratie, gepositioneerd als een ideaal metrosysteern voor het stedelijk netwerk. Door de mogelijkheid opportunistisch aan te takken op bestaande en nieuwe knopen kunnen 'ijzeren' buitenning en 'rubberen' binnenning met elkaar verbonden worden.

Rondje Randstad, 1999

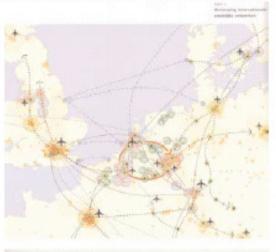

2001: BRR, BLAUWGROENE DELTAMETROPOOL.

NAAR EEN BLAUWGROENE DELTAMETROPOOL

Bureau Regio Randstad pleit voor een blauwgroene deltametro-pool. Ze concludeert dat de Randstad alleen met andere Europese metropolen kan concurreren, werineer deze functioneert als een geheel. De Randstad is een eind op weg near een functionele eenheid, maar behoeft nog veel inspanningen om ze ver te komen. Ook het leefmilieu voor de zes miljoen inwoners vraagt om verbetering.

2001: BRR, BLAUWGROENE DELTAMETROPOOL

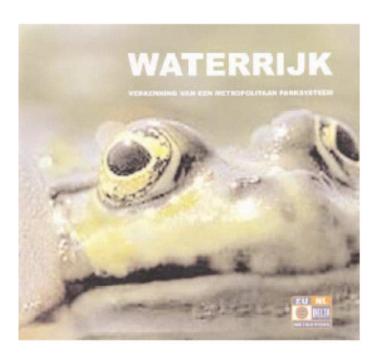
Daarom is een kwaliteitssprong naar een blauwgroene de ternetropool gewenst. Investeringen in water, landschap, natuur, bereitbaarheid en infrastructuur zijn daarbij bepalend. Zij sturen de mogelijkheden om nuimte te ctreeren voor wonen en werken. Op dit moment worden de kansen voor synergie en daarmee (inter)nationale versterking van de Randstad omvoldeende benut.

Deltametropool, 2001

EPA1121 2009

2002: DELTAMETROPOOL, WATERRIJK

De stichting Deltametropool stelt zich de taak om nieuwe wegen te verkennen en op die wijze nieuwe gerepectieven te openen. Doordat in de loop van de tijd een breed en nijk pelet aan ideeln en impulsen is ontstaan, besluit men de integratieslag te maken tussen het blauw van het watersysteem, het groen van landbouw, natuur en openluchtrecreatie en contouren als kwaliteitstijnen in het stedelijk landschap.

2002: DELTAMETROPOOL, WATERRIJK

De cerste resultaten zijn verkenning van een metropolitaars parksysteem, aangeduid als het Waterrijk. Het document is een invertarisstie van de programmatische basis, een proeve van een ontwerpmethode en een criëntatie op de doorwerking van een metropolitaans parksysteem op een volgend schaalniveau, in casu de Regio Põjnland.

Waterrijk, 2002

~~-~~

EPA1121 2009

2002: DE NIEUWE KAART VAN NEDERLAND

De Nieuwe kaart is ontworpen om een beter inzicht in de effecten van overtreidsplannen te verkrijgen. Met de gegevens van de nieu-we kaart kan worden gerekend en beleid van overheden worden getoetst. Lit de gegevens van de Nieuwe Kaart blijkt: er komen steeds meer plannen en meer verschillende soorten plannen. De schaal tussen de ruimtelijke plannen verschilt sterk. De rode plannen laten een hoge fragmentatie zien en er ontstaan slechts inciden-

2002: DE NIEUWE KAART VAN NEDERLAND

teel nieuwe knooppunten of structuren. Bij groene en blauwe plannen zien we een samersmelten van plannen tot nieuwe en sterk samenhangende ruimtelijke structuren. Op termijn hebben de groenblauwe structuren de potentie om op positieve wijze richting-gevend te zijn voor de ontwikkeling van stedelijke netwerken.

Nieuwe kaart van Nederland, 2002

Scenario construction

(context scenarios -steps based on Schwartz (1991))

- Define the key question
- define the factors
- define megatrends or 'pushing powers'
- classify: importance and uncertainty
- design scenariologic
- detail the scenarios
- evaluate key issue
- monitor developments

Factors <>>> Megatrends

Factors

 determine success or failure on the policy 'battle' field

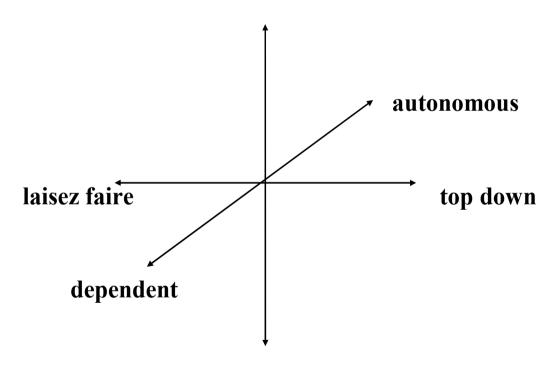
Megatrends

 powers that influence the dynamics of the factor, but cannot be influenced/controlled by own policy measures

Scenariologic:

- Select axes
- importance
- uncertainty

knowledge company

Figure 4. Scenariologic of the university's staffing policy EPA1121 2009

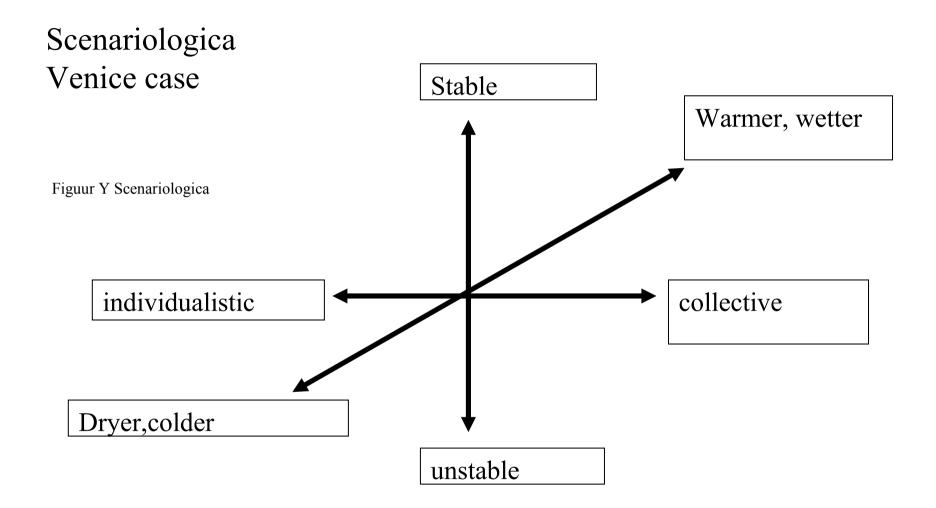
Scenariologic

example with 3 megatrends

- Choice of relevant combinations
- plausible and surprising not probable
- 'expressive naming'

Table 4. The dimensions of the scenarios on university staffing

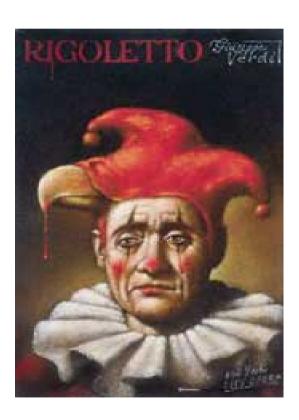
Scenario name	Ideas on university	External influence	Attitude
"Social Confidence"	Alma Mater	Laissez Faire	autonomous
"Freedomin Ties"	Alma Mater	Top Down	dependent
"Free Market"	Knowledge Company	Laissez Faire	autonomous
"Planned Competition"	Knowledge Company	Top Down	dependent
"Organized Free Competition"	Knowledge Company	Top Down	autonomous

Venice Carnaval – Individualistic, unstable, dryer

Venice Opera -Collective, unstable, warmer

EPA1121 2009

Venice of the Doge – Individualistic, stable, warmer

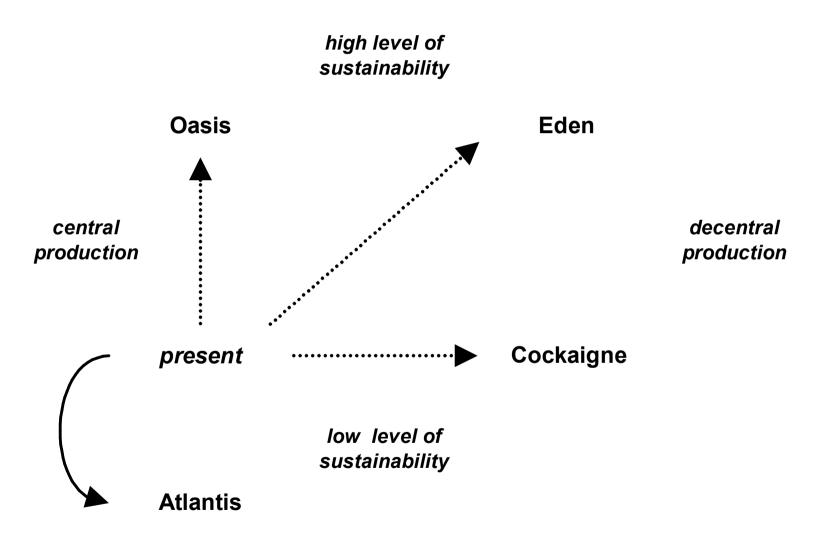
Scenariologic for research on energy example with eight megatrends

Table 2. The parameters for the four scenarios Eden, Oasis, Cockaigne and Atlantis. Parameters in italics form basic external factors influencing the described electricity infrastructure.

Factor	Eden	Oasis	Cockaigne	Atlantis
Electricity storage	high	_	low	_
Long-distance power transport	low	high	low	_
Degree of decentralization	high	low	high	high
Energy price	high	low	low	high
Desired level of sustainability	high	high	low	low
Energy policy and legislation	_	high	low	low
Political stability	_	high	_	low
Disasters	low	low	_	high

Source: Hakvoort et al. (1999)

Scenariologic for energy research

Brainstorming techniques

- Generate ideas
- free association;
   broad and weird
- no criticism
- 20 minutes max.
- clarify and supplement
- discussion and organisation
- selection
- elaboration

- 'casual atmosphere'
  - game / sports
  - different location
  - sometimes gdr
  - invite 'creative mind'

prevent 'lock-in' and 'groupthink'

Assignment

- Step 1 creating a scenariologic will be done during the tutorial;
- Step 2 writing the scenario story is a take-home assignment.

The steps to generate a scenariologic

- Identification of the focal issue or decision.
- Identification of the key forces and trends in the environment
- Ranking of the 'driving forces' or 'causal factors' by importance and uncertainty.
- Creation of a scenario-logics/skeleton, which is the basis for the scenarios
  - Try to define independent axes
  - Select some challenging/surprising combinations to build your scenarios on
  - Think up nice names
  - Make a first order description / basic storyline of how that world would look like anno 2040

Round Up

- Sources/location of uncertainty
- Trendextrapolation
- Analogy
- Scenarios: policy versus context
- Mount Fleur/ Shell
- Land use
- Construction of scenarios / scenariologic